

No : 2022-39

Tarih : 15.06.2022

Konu : Haziran Birinci Yarı Mali / Vergisel Gelişmeler

Değerli okuyucularımız, Haziran ayı ilk yarı bülteni ile karşınızdayız. Bu bültende İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi, düzenleyici etki analizinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, endüstri bölgeleri kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve diğer konuları özetledik.

Her zaman olduğu gibi önce vergi ile başlıyor, keyifli okumalar diliyoruz.

VERGİ

İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi TBMM gündeminde olup Plan ve Bütçe Komisyonu'nda kabul edilmiştir.

- Kanun Plan ve Bütçe Komisyonu'nda kabul edilmiş olup Komisyon Raporu TBMM [web sayfasında](#) yayımlanmıştır.
- Teklifin en kısa sürede Genel Kurul gündemine gelmesi beklenmektedir. Kanunla özetle;
 - Finansal hizmet ihracatının tanımı yapılmış ve kapsamı belirlenmiş olup ayrıca finansal hizmet ihracatı kapsamında elde edilen kazançların %75'inin kurumlar vergisi matrahının tespitinde kurum kazancından indirilmesi sağlanmıştır.
 - Ayrıca, gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki faaliyetlerden 2022 ile 2031 yılları arasında elde edilen kazançlarına, kurumlar vergisi indirim oranının %100 olarak uygulanması,
 - Bu faaliyetler için harç ve damga vergisi kolaylıklarının getirilmesi,
 - İFM'de faaliyette bulunan katılımcıların 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın defter ve belgeleri yabancı para birimiyle tutabilmelerine imkân sağlanması,
 - Nitelikli uluslararası insan gücüne erişim imkânlarının artırılması; İFM'de bulunan taşınmazlar hakkında 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununda kat malikleri kurulu ve benzeri kurullara verilen yetkilerin, 20 yıl süre ile yönetici şirket tarafından kullanılması,
 - Kuruluş ve izinlere dair istenen harçlar için 5 yıl süre ile muafiyet getirilmesi,
 - İFM'de yer alan bazı taşınmazların yönetici şirket adına tescil edilmesi ve bu tescil işlemlerine yönelik birtakım muafiyet ve istisnalar tanınması amaçlanmaktadır.
 - Kanun teklifine ulaşmak için [tıklayınız](#).

Varlık Barışı için 30 Haziran 2022 son başvuru tarihi!

- 7256 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 93'üncü madde hükmünün uygulanmasına yönelik usul ve esaslara ilişkin açıklamalara, 1 Seri No.lu Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğinde yer verilmişti.

- Söz konusu düzenlemeyle;
 - Gerçek ve tüzel kişilerin yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının Türkiye'ye getirilerek serbestçe tasarruf edilebilmesi ve milli ekonomiye kazandırılması,
 - Yurt içinde bulunan ancak gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet, diğer sermaye piyasası araçları ve taşınmazların vergi dairesine bildirilerek, dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın kanuni defter kayıtlarına alınabilmesi imkânı getirilmiştir.
 - Düzenlemenin ayrıntılarına [Tebliğden](#) ulaşabilirsiniz.

On İkinci Kalkınma Planı hazırlıkları başlatılmıştır.

- 2022/10 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile 2024-2028 dönemi için hazırlanacak olan Plan için 54 tane Özel İhtisas Komisyonu ve 26 adet Çalışma Grubu oluşturulacaktır.
 - Mali açıdan; büyüme dinamikleri ve yeşil büyüme, ar-ge ve yenilik ekosisteminin güçlendirilmesi, gelir dağılımı, finansal hizmetlerin geliştirilmesi, enflasyonla mücadele, yatırım politikaları ve öncelikleri ile iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi özel ihtisas komisyonları kurulacaktır.
 - Çalışma grupları arasında da mali açıdan kalkınmanın finansmanı, dijitalleşme ve vergileme, işgücü piyasasında yeşil dönüşüm ile dış ticarete yeni yaklaşımlar dikkat çekmektedir.

Tüketici kredilerinde lehe alınan paralar üzerinden uygulanan banka ve sigorta muameleleri vergisi oranı %10'a yükseltilmiştir.

- 10 Haziran 2022 tarihli ve 5729 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu'nun 33'üncü maddesinde yer alan banka ve sigorta muameleleri vergisi nispetlerinin tespitine ilişkin 28/8/1998 tarihli ve 98/11591 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Kararın 1 inci maddesinin birinci fıkrasına (g) bendinden sonra gelmek üzere (ğ) bendi eklenmiştir. Eklenen bu bentle beraber;
 - Tüketici kredilerinde lehe alınan paralar üzerinden %5 olarak uygulanan banka ve sigorta muameleleri vergisi oranı %10 olarak tespit edilmiştir.
 - Anılan Cumhurbaşkanlığı Kararına ulaşmak için [tıklayınız](#).

41 numaralı KDV Uygulama Genel Tebliği kapsamında beyanname düzenleme programında güncellemeler yapılmıştır.

- 21 Nisan 2022 Tarihli 31816 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 41 Seri numaralı tebliğle getirilen düzenlemeye istinaden Beyanname Düzenleme Programında güncelleme işlemi yapılmıştır. Anılan Tebliğ ile yapılan değişiklikleri kısaca [aylık bültenimizden](#) ulaşabilirsiniz.

- 1 Haziran 2022 tarihi itibarıyla (Mayıs/2022 vergilendirme dönemi için) aşağıda ayrıntılı olarak açıklanan değişiklikler yapılmıştır. Mevzuat değişiklikleri nedeniyle KDV1, KDV2, KDV2B ve KDV9015 beyannamelerinde düzenlemeler yapılmıştır. Mükelleflerin, Beyanname Düzenleme Programlarını güncellemeleri gerekmektedir.
 - Matrah bölümüne ‘İsteğe Bağlı Tam Tevkifat Uygulanan İşlemler’ bölümü eklenecektir.
 - 41 Seri Nolu KDV Tebliği ile 01.05.2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere “İsteğe Bağlı Tam Tevkifat Uygulaması” getirilmiştir. Bu kapsamda mükellefler yazılı bir sözleşme düzenleyerek, bir sene sürecinde anlaştıkları müşterilerinden hesaplanan KDV tutarının tamamını sorumlu sıfatıyla beyan edip ödeyebilirler.
 - Demir-Çelik ürünlerinin tesliminde 4/10 oranında KDV tevkifatı uygulaması getirilmiştir.
 - 41 Seri Nolu Tebliğde Demir Çelik ve alaşımlarından mamul ürünlerin el değiştirmelerinde tevkifat uygulanması başlatılmıştır. Bu kapsamda KDV Beyannamesinde yer alan “Kısmi Tevkifat Uygulanacak İşlemler” bölümüne 627 Kodu ile Demir Çelik ürünlerinin teslimi alanı eklenmiş olup söz konusu satışlar bu bölümden bildirilecektir.
 - KDV Uygulama Genel Tebliğinde yapılan değişikliklerle imalatçılar tarafından yapılan mal ihracatında KDV İade uygulamasını kolaylaştırmak adına ihracat bedelinin %10’u kadar “devreden KDV ile sınırlı olmak üzere” iade talebi getirilmiştir.
 - KDV Beyannamesinde yapılacak düzenleme ile söz konusu işlemler için “Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler” alanına 338 kodu eklenmiş olup “İmalatçıların Mal İhracatı” bildirimleri ve KDV iade yüklenim işlemleri ilgili alandan yapılacaktır.
 - KDV Kanunu 11/1-c ve geçici 17. madde kapsamında ihraç kayıtlı teslimlerde doğan iade tutarlarını indirim yoluyla kullanmak isteyen mükellefler KDV Beyannamesinde 107 Kod numaralı satırda bildirimde bulunmaktadırlar.
 - Söz konusu satırda yapılan güncelleme ile “indirim konusu yapılan KDV tutarı” alanı eklenecektir. Söz konusu tutar daha önce sadece indirimler alanına “KDV Kanunu'nun 11/1-c ve geçici 17.maddeleri kapsamında ihraç kaydıyla teslimlerden doğan KDV iade tutarları” olarak bildirilmekteydi.

SGK & İŞKUR

Anayasa Mahkemesi, bireysel başvuru yapılan bir davada “**iş akdi sona eren yabancı uyruklu öğretim görevlilerine iş sonu tazminatı ödenmemesi nedeniyle**” mülkiyet hakkıyla bağlantılı olarak ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine karar vermiştir.

- 10 Haziran 2022 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 2019/8334 başvuru numaralı kararına göre, yabancı uyruklu sözleşmeli personel çalıştırılmasında ödemeyi yasaklayan açık bir kanun hükmü bulunmamasına rağmen ikincil mevzuattaki düzenleme eksikliğine dayandığı açıktır.

- Bu nedenle mahkeme, hakkın ihlal edildiğine ve ihlal sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapmak üzere kararın Eskişehir İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.
- İlgili karar için [tıklayınız.](#)

TESVİK & AR-GE

Düzenleyici etki analizinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yürürlüğe konulmuştur.

- 3 Haziran tarih ve 5681 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yayımlanan düzenleme ile hangi kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesi taslakları için bu analizin yapılacağı, analizde dikkate alınması gereken temel ilkeler, kurallar ve raporda yer alması gereken hususlar belirlenmiştir.
- Söz konusu usul ve esaslar 24 Şubat 2022 tarihinde yayımlanan 5210 sayılı Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe dayanarak hazırlanmıştır.
- Anılan Yönetmeliğin ayrıntılarına 2022 Şubat ayı bültenimizden ulaşmak için [tıklayınız.](#)
- Buna göre yürürlüğe konulması halinde 100 milyon TL'yi aşan düzenlemeler için üçüncü bölümünde yer alan aşamalara göre etki analizi yapılır. Bunlar;
 - Mevcut durum analizi ve sorunların tespiti,
 - Paydaşların tespiti ve istişare sürecinin belirlenmesi,
 - Temel amaç ve hedeflerin belirlenmesi,
 - Seçeneklerin tespiti,
 - Seçeneklerin analizi, karşılaştırılması ve bir seçeneğin önerilmesi,
 - Uygulama planı geliştirilmesi,
 - Uygulamaya ilişkin izleme ve değerlendirme planının oluşturulması ile
 - Raporlama aşamaları olarak sıralanmıştır.

Türkiye Çevre Ajansı tarafından verilecek **mali ve teknik destekler** hakkında bir Yönetmelik yayımlanmıştır.

- Yönetmeliğin amacı yurt içinde veya yurt dışında yerel yönetimler, ulusal veya uluslararası kurum veya kuruluşlar, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve gerçek veya tüzel kişilerle iş birliği yapmak, ortak projeler geliştirmek ve faaliyetlerde bulunmak; uygun görülmesi hâlinde belediyelere, il özel idarelerine, eğitim kurumlarına ve diğer kurum ve kuruluşlara mali ve teknik destek sağlamaktır.
 - Mali ve teknik destek bedelsiz veya başkaca bir karşılık almaksızın, gönüllü olarak para veya malın mülkiyetinin bağlanarak devredilmesini ifade etmektedir.
 - İş birliğine konu faaliyetlerin protokolde belirlenen amaçlara uygun olarak gerçekleştirilmesi, uygulamaların sözleşmede belirtilen usul ve esaslara göre yürütülmesi ve belgelendirilmesi, belgelerin faaliyetin sona erdikten sonra en az beş yıl süreyle muhafazası ve yapılacak denetimlerde bu belgelerin görevlilere ibraz

edilmesi sorumluluğu destek sağlanan tarafa aittir. Ajans tarafından gerekli görülmesi halinde bağımsız denetim kuruluşlarından denetim raporu istenebilir.

- Yönetmeliğe ulaşmak için [tıklayınız](#).

Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair [Kanun Teklifi](#) TBMM gündeminde yer almaktadır.

- Kanun Teklifi ile,
 - Endüstri bölgelerine ilave edilebilecek alanların sınırlarının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca kararlaştırılması,
 - Endüstri bölgelerindeki altyapı ve kamulaştırma harcamalarının öncelikle yönetici şirket veya yatırımcılar tarafından karşılanması,
 - İrtifak hakkı veya kullanma izni verilmesinden itibaren en geç 5 yıl içinde endüstri bölgelerindeki yatırımcıların yatırımını tamamlamakla yükümlü olması,
 - Endüstri bölgelerinde yer alan bütün yatırımlara ilişkin olarak Cumhurbaşkanınca ek teşvik belirlenebilmesi,
 - Yatırımların veya altyapının tamamlanması şartıyla yatırımcılara ve yönetici şirkete mülkiyet devrinin mümkün olması, endüstri bölgelerinde yer alan yatırımcıların Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanan ruhsat, onay ve izinlere ilişkin harçlardan muaf olması,
 - Endüstri bölgesi yönetiminin ve yatırımcıların ihtiyaç duydukları elektriği üretebilmeleri,
 - Yatırımcıların ihtiyacı olan elektrik, su, yol ve benzeri altyapı ve genel hizmet tesislerini kurma ve işletme veya dağıtım ve satışını yapmanın endüstri bölgesi yönetiminin yetki ve sorumluluğunda olması,
 - Yatırımcıların elektrik, su ve benzeri ihtiyaçlarını endüstri bölgesi tesislerinden karşılamak zorunda olması,
 - İhtisas endüstri bölgeleri ve münferit yatırım yerlerine ilişkin düzenlemelerin yürürlükten kaldırılması ve bu yerlerin olağan endüstri bölgesi kabul edilmesi,
 - Özel endüstri bölgesi ilanına ilişkin şartlardan olan asgari kurulu alan ve boş alan sınırlarının düşürülmesi,
 - Özel endüstri bölgesi ilan edilen yerdeki sanayi yatırımı yapmayı taahhüt eden arazi maliklerinin arazilerinin kamulaştırılmaması,
 - Özel endüstri bölgelerine yatırımcıların yer alabilmesi için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının uygun görüşünün gerekmesi ve
 - Endüstri bölgelerinde yönetici şirketin Bakanlıkça belirlenen gerçek veya tüzel kişiler tarafından da kurulabilmesi amaçlanmaktadır.

Devlet yardımlarının uygulanması, koordinasyonu, izleme ve değerlendirmesi hakkında 102 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayımlanmıştır.

- Kararname, bu konuda temel ilkeleri, tekliflerin yapılması ve değerlendirilmesini, izleme ve değerlendirme raporları ile devlet destekleri bilgi sistemini ayrıntılı olarak düzenlemekte ve Devlet Yardımları Genel Müdürlüğünün görevlerini sıralamaktadır.
 - Devlet yardımı, sürdürülebilir ve rekabetçi kalkınma amacıyla kamu kaynağı kullanılarak, belirli bir gerçek veya tüzel kişiye veyahut gerçek ve/veya tüzel kişi grubuna, normal piyasa şartlarında elde edemeyeceği bir ekonomik fayda sağlayan; hibe, kredi, taşınır/taşınmaz mal tahsisi, kamu gelir veya alacağından vazgeçme, sermaye katılımı, aynı destek gibi araçlarla gerçekleştirilen uygulamayı ifade etmektedir.
 - Kararnameye göre devlet yardımları ile uzun vadeli rekabet gücünün geliştirilmesi, kalkınma sürecinin hızlandırılması, piyasa aksaklıklarının giderilerek piyasa ekonomisine işlerlik kazandırılması hedeflenir.
 - Devlet yardımından faydalananların, desteklenen faaliyetlerin maliyetine belirlenen oranda ve yeterli seviyede katkı sağlaması ve belirli süre sonunda desteklenen faaliyetleri kendi imkânları ile sürdürmesi esastır.
 - Birden fazla uygulayıcı kurumun aynı sektör veya yatay alanda uyguladığı ve toplam yıllık bütçesi 100 milyon TL'yi aşan Devlet yardımlarına ilişkin ayrıca üç yıllık dönemleri kapsayacak şekilde Strateji ve Bütçe Başkanlığı koordinasyonunda yapısal etki değerlendirme raporu hazırlanır.
 - Yapısal etki değerlendirme raporunda ilgili sektörel, bölgesel, farklılaştırılmış özel statülü alanlar ve/veya yatay alandaki hedeflere ulaşma durumuna, uygulamaların doğrudan ve dolaylı etkilerine, bürokratik işlem ve uygulama maliyetleri dahil olmak üzere toplam maliyetine ve uygulamayı yürüten kurumsal yapıya ilişkin analiz ve değerlendirmelere yer verilir.
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına bağlı olarak kurulan Devlet Yardımları Genel Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:
 - Kamu idarelerinin Devlet yardımı uygulamasına ilişkin teklifleri ile izleme ve etki değerlendirmeye ilişkin mevzuat çalışmasını yapmak, Devlet yardımı tekliflerini değerlendirmek, değerlendirme sonuçlarına ilişkin gerekli işlemleri yürütmek ve olumlu mütalaa edilenleri Cumhurbaşkanının onayına sunmak.
 - Devlet yardımlarını izlemek, değerlendirme raporlarını hazırlamak, kurumlar arası koordinasyonu sağlamak, uygulamaların etkinliğini artırmaya yönelik görüş ve önerilerde bulunmak, Devlet yardımlarının izlenmesini sağlayan ortak veri tabanını oluşturmak, yapısal etki değerlendirme raporlarının hazırlanmasını koordine etmek.
 - Devlet yardımı uygulayan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu işletmelerinin ve ilgili mevzuatı çerçevesinde Devlet yardımı uygulamalarında uygulayıcı kurum tarafından görevlendirilen birlik, vakıf, dernek gibi tüzel kişilerin personeline etki değerlendirme konusunda eğitim vermek, bu personele yetkinliklerini gösteren sertifika vermek.

- Devlet yardımları alanında politika geliştirmeye yönelik katkı sağlamak ve uygulamaları yönlendirmek amacıyla araştırmalar yapmak veya yaptırmak, uluslararası gelişmeleri takip etmek.
- Devlet yardımı uygulayan kamu kurum ve kuruluşları ve kamu işletmeleri ile faydalananlar, ilgili taraflar ve sivil toplum kuruluşları arasında iletişim ve koordinasyonu sağlamak, gerekli görölmesi hâlinde yerinde incelemeler yapmak.
- Devlet yardımları alanında etki değerlendirme sistemi oluşturmak.
- 102 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi için [tıklayınız](#).

FİNANS & PARA

BOBİ FRS Modül 25, Büyük ve Orta Boy işletmeler için TFRS'nin yüksek enflasyonlu ekonomilerde Finansal Raporlama bölümüne ilişkin değişikliklere gitmiştir.

- Ağırlıkla kullanılan para biriminin ait olduğu ekonominin, yüksek enflasyonlu bir ekonomi olup olmadığı konusunda hususlar belirtilmiştir.
- Ağırlıkla kullanılan para biriminin ait olduğu ekonominin, yüksek enflasyonlu bir ekonomi olup olmadığı konusunda hususlar belirtilmiştir.
- Finansal tabloların enflasyonu baz alarak tanzim edilme esnasında yapılacak işlemler belirtilmiştir.
- Yüksek enflasyonun ne gibi durumlarda sona erip ne gibi durumlarda sona ermediği belirtilerek, enflasyon muhasebesi işlemlerine son verilirken uygulanacak yöntemler belirtilmiştir.
- Enflasyon muhasebesi uygulanırken yapılması gereken dipnotlara yer verilmiştir.
 - Detaylı bilgi için [tıklayınız](#).

İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Kredisi Uygulama Talimatında değişiklikler yapılmıştır.

- Türk lirası reeskont kredilerinden yararlanmak isteyen ihracatçılar için mal bedelinin en az %40'ının Merkez Bankasına satışı yanında, en az %30'unun da bir bankaya satılması koşulu getirilmiştir.
 - Söz konusu düşük faizli krediden yararlanmak isteyen döviz kazandırıcı faaliyette bulunanların da hizmet bedellerini aynı koşullarla satması gerekiyor.
 - Ayrıca TL reeskont kredisi kullanan firmaların ilk satış işleminde itibaren bir ay süreyle satılan döviz tutarını yeniden satın almamayı taahhüt etmesi de gerekiyor.

TCMB, Yabancı Para Yükümlülükleri için Türk lirası Cinsinden Menkul Kıymet Tesisi ve Zorunlu Karşılıklar hakkında açıklama yapmıştır.

- Para Politikası Kurulu daha önceden gerçekleştiği toplantısında, değerlendirme süreçleri tamamlanan teminat ve likidite adımlarının devreye alınacağını kamuoyu ile paylaşmıştı.
 - 24 Haziran'da gerçekleşecek teminat havuzunda, Türk lirası sabit kıymetlerin ağırlığını arttıran uygulamayı tamamlayıcı nitelikte bir uygulama olarak bankalar, yabancı para cinsinden mevduat/katılım fonlarına karşılık ilave olarak Türk lirası cinsinden uzun vadeli sabit faizli menkul kıymet tesis edeceklerdir.
 - Para politikasının etkinliğinin artırılması amaçlanmıştır. İlk aşama 29 Temmuz tarihinde gerçekleşecektir.
 - Türk lirası cinsinden ticari nitelikteki nakdi kredilere %10 düzeyinde uygulanan zorunlu karşılık oranı %20'ye yükseltilmiştir. İlk aşama 8 Temmuz tarihinde gerçekleşecektir.
 - Detaylı bilgi için [tıklayınız.](#)

BDDK tarafından **İnteraktif Aylık Bülten 2022 Nisan verileri** yayımlanmıştır.

- Aylık Bankacılık Sektör Verilerine ulaşmak için [tıklayınız.](#)

BDDK denetim ve gözetim yetkisi altında bulunan banka ve diğer kuruluşlardan BDDK Veri Transfer Sistemi aracılığıyla alınan bilgilerle **2022 Mart ayına ait Bankacılık Sektör Raporu** yayımlanmıştır.

- Mart 2022 Bankacılık Sektör Raporuna ulaşmak için [tıklayınız.](#)

BDDK tarafından **Finansal İstikrarın Güçlendirilmesine Yönelik Tedbirler** hakkında basın açıklaması yapılmıştır.

BDDK'nın 10222 sayılı Kararı ile;

- Tüketici kredilerine ilişkin genel vade sınırının, kredi tutarı elli bin Türk lirasının üzerinde yüz bin Türk lirasının altında olan krediler için 24 ay, yüz bin Türk lirasının üzerinde olan krediler için 12 ay olarak belirlenmesine,
- Limiti yirmi beş bin Türk lirasının altında olan kredi kartları için asgari ödeme tutarının dönem borcunun yüzde yirmisi; limiti yirmi beş bin Türk lirasının üstünde olan kredi kartları için asgari ödeme tutarının dönem borcunun %40'ı olarak belirlenmesine karar verilmiştir.
 - Basın açıklaması duyurusuna ulaşmak için [tıklayınız.](#)

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 31 Mayıs 2022 tarihi itibarıyla **Hazine Nakit Gerçekleşmeleri Verileri** açıklanmıştır.

- Veri istatistiklerine ulaşmak için [tıklayınız.](#)

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yatırım araçlarının çeşitlendirilmesi, yatırımcı tabanının genişletilmesi ve yatırımcıların Türk lirası cinsi varlıklara yönelimlerini teşvik etmek amacıyla gelire endeksli **Devlet iç borçlanma senedi (GES)** ihraç edilecektir.

- Türkiye genelinde 15 Haziran – 22 Haziran 2022 tarihleri arasında, GES ihracına ilişkin talep toplama işlemleri gerçekleştirilecektir.
- Basın duyurusuna ulaşmak için [tıklayınız.](#)

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından **10 Soruda Gelire Endeksli Devlet İç Borçlanma Senedi** duyurusu yayınlanmıştır.

- Gelire Endeksli Devlet İç Borçlanma Senedi detaylarına ulaşmak için [tıklayınız.](#)

Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) tarafından **Türkiye’de suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadelede ve müsadere uygulamalarında etkinliğin artırılması strateji belgesi (2021-2025)** yayınlanmıştır.

- Strateji belgesine ulaşmak için [tıklayınız.](#)

SPK tarafından yapılan duyuruya göre HMB’nin açıkladığı **Finansal İstikrarın Güçlendirilmesine Yönelik Tedbirler** kapsamında;

- Borsa İstanbul nezdinde “Emtia Pazarı” kurulmuş olup, altın sertifikası ihracına ilişkin çalışmalara başlanmıştır.
- Yurt içinde gerçekleştirilen halka arzlarda yurtdışından fon teminini özendirmek, şirketlerin yurt dışında sermaye piyasası aracı ihracı yoluyla fon temin etmelerini teşvik etmek amacıyla ilgili ihraçlarda SPK tarafından tahsil edilen ücretlerde indirimde gidilmiştir.
- Duyuruya ulaşmak için [tıklayınız.](#)

TİCARİ DÜZENLEMELER

Konut kiralarında artış oranı %25'i geçemeyecektir.

- Türk Borçlar Kanunu'na eklenen geçici maddeye göre “konut kiraları bakımından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih (11 Haziran 2022) ilâ 1 Temmuz 2023 (bu tarih dâhil) arasında yenilenen kira dönemlerinde uygulanacak kira bedeline ilişkin anlaşmalar, bir önceki kira yılına ait kira bedelinin yüzde yirmi beşini geçmemek koşuluyla geçerlidir.
 - Bir önceki kira yılının tüketici fiyat endeksindeki oniki aylık ortalamalara göre değişim oranının yüzde yirmi beşin altında kalması halinde değişim oranı geçerlidir.
 - Bu kural, bir yıldan daha uzun süreli kira sözleşmelerinde de uygulanır. Bu oranları geçecek şekilde yapılan sözleşmeler, fazla miktar yönünden geçersizdir. Bu fıkra hükmü, 344'üncü maddenin ikinci fıkrası uyarınca hâkim tarafından verilecek kararlar bakımından da uygulanır.
 - Benzeri bir düzenleme 2000 yılında yapılmış olup, kira artış oranını 2020 için %25 olarak sınırlayan düzenleme Anayasa'ya aykırı bulunmamışken 2001 için %10 olarak sınırlayan düzenleme iptal edilmiştir.

Noterler tarafından **taşınmaz satışı yapılabilmesine** ilişkin Kanun düzenlemesi TBMM gündemindedir.

- Kanun ile hâkim ve savcılık mesleği ile noterlik hakkında çeşitli düzenlemeler yapılmaktadır.
 - Noterlerin, tapu bilişim sistemi vasıtasıyla, taşınmaz satış vaadi sözleşmelerini tapuya şerh edilebilmesi ve noterlere taşınmaz satış işlemleri yapma görevi verilmesi ile noter tarafından yapılan taşınmaz satış vaadi sözleşmelerinden doğan zararlar için noterlerin sorumluluklarının düzenlenmesi amaçlanmaktadır.
 - Kanun teklifine [linkten](#) ulaşabilirsiniz.

DIŞ TİCARET

Türkiye İhracatçılar Meclisi ve bazı kanunlarda değişiklik yapan torba kanun Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

- Kanun teklifine ilişkin komisyon raporuna ulaşmak için [linki](#) tıklayınız.
- Komisyonda bazı maddelere ilişkin imla ve redaksiyon düzenlemeleri yapılmış, bazı maddelere madde başlığı eklenmiş ve TİM yönetim kurulu üye sayısının 12'den 15'e, başkan vekili sayısının 3'ten 5'e çıkarılması kabul edilmiştir.

Kanun ile özet olarak;

- Serbest bölgelerde bulunan üstyapılarının kullanımının etkinleştirilmesi ve yeni yatırımcı taleplerinin karşılanabilmesine katkı sağlanması,

- İhracatı Geliştirme Anonim Şirketinin güçlü bir finansal yapıya kavuşarak ihracatçılara sürekli ve etkin bir şekilde hizmet verebilmesi,
- TİM genel kuruluna belirli nitelikleri taşıyan üyelerin borçlarının terkin edilmesine karar verme yetkisi verilmesi,
- Fuarların düzenlendiği **iç alanlarda yapılan ilan ve reklamlardan ilan ve reklam vergisi alınmaması**,
- TİM ve ihracatçı birlikleri genel sekreter ve yardımcılarının belli bir süre içinde atanması,
- İstanbul'daki bazı hazine taşınmazlarının Türkiye İhracatçılar Meclisi ve ihracatçı birliklerine bedelsiz tahsis edilmesi,
- Helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin Helal Akreditasyon Kurumu güvencesi altına alınması ve
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumuna finansal raporlamaların uluslararası standartlara uyumlu olacak şekilde Türkiye **Sürdürülebilirlik Raporlama Standartlarını belirlenme ve yayımlanması** için yetki verilmesi amaçlanmaktadır.

2022 Mayıs Ayı Dış Ticaret Verileri açıklanmıştır.

- 2022 yılı mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre;
 - İhracat, %15,2 oranında artarak 18 milyar 973 milyon dolar,
 - İthalat, %43,8 oranında artarak 29 milyar 652 milyon dolar,
 - Dış ticaret hacmi, %31,1 oranında artarak 48 milyar 625 milyon dolar,
- 2022 yılı Ocak-Mayıs döneminde geçen yılın aynı dönemine göre;
 - İhracat, %20,4 oranında artarak 102 milyar 504 milyon dolar,
 - İthalat, %40,9 oranında artarak 145 milyar 737 milyon dolar,
 - Dış ticaret hacmi, %31,6 oranında artarak 248 milyar 241 milyon dolar olarak gerçekleşti.
- Mayıs ayında sektörlere göre **ihracatın payı** sırasıyla; **İmalat Sanayi %94,7** (17 milyar 969 milyon dolar), **Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık sektörü %2,9** (545 milyon dolar), **Madencilik ve Taş Ocakçılığı** sektörü %1,9 (365 milyon dolar) oldu.
- Mayıs ayında sektörlere göre **ithalatın payı** sırasıyla; **İmalat Sanayi %72,9** (21 milyar 618 milyon dolar), **Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü %17,3** (5 milyar 128 milyon dolar), **Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık sektörü %4,4** (1 milyar 318 milyon dolar) oldu.
- Mayıs ayı veri bülteni için [tıklayınız](#).

DİĞER MEVZUAT

7410 sayılı Çevre Kanunu düzenlemeleri Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

- Kanun 15 Haziran 2022 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunla ilgili TBMM’de yapılan değerlendirme ve madde gerekçelerini [Komisyon Raporundan](#) takip edebilirsiniz.
- Kanun’un yetmiş beş yaşını dolduran denetçi mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanlarının, yapı denetim kuruluşu adına, şantiye mahallinde yapının denetimi görevini yürütemeyeceklerine ilişkin maddesi 15 Aralık 2022’de diğer maddeleri ise yayım tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- Kanun ile;
 - Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilen baraj, gölet ve diğer depolama tesislerinin maksat oranlarının Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmesi, değiştirilmesi veya kaldırılabilmesi,
 - Çevre Kanunu’na çevre yönetimi hizmeti tanımının eklenmesi, kıyılarımızda müsilaj sorununun yeniden yaşanmaması ve kirliliğe sebebiyet veren faaliyetlerin engellenmesi amacıyla denizi kirleten deniz araçlarına, deniz kıyısı tesislerine ve denize atık boşaltan tesislere yeni yükümlülük ve yaptırımlar getirilmesi,
 - Arıtılmış atık suyu yeniden kullanan kuruluşlara bazı avantajlar sağlanması,
 - Mahallî idarelerce yapılamayan veya ivedi yapılmasına ihtiyaç duyulan atık su altyapı ve atık yönetim tesislerinin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca veya Bakanlığın yetkilendireceği ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarca mevzuata uygun şekilde yapılması, yaptırılması, işlettirilmesi ve akabinde ilgili idareye devredilmesi,
 - Mahallî idarelerin çevre kirliliğini önleyici kapsamdaki bazı yatırımlarının özel sektör eliyle yapılması, işletilmesi, bakımı ve devredilmesine ilişkin usullerin belirlenmesi,
 - Yapı Denetimi Hakkında Kanun kapsamında tamamlanan yapıların izlenmesinin kolaylaştırılması için bina kimlik sertifikası uygulaması getirilmesi,
 - Bina kimlik sertifikası alan yapıların beşer yıllık periyotlarla Bakanlıkça elektronik ortamdan belirlenen kuruluşlarca denetlenmesi,
 - Yapı denetim kuruluşlarında çalışan 65 yaşını doldurmuş denetçi ve yardımcı kontrol elemanlarının şantiyelerde denetim görevi almaması,
 - Laboratuvarlara yaptırılacak olan taşıyıcı sisteme ilişkin deneylerden Bakanlıkça belirlenenlerin masraflarının yapı denetim kuruluşunca ödenmesinin sağlanması, görev ve sorumluluklarını yerine getirmeyen laboratuvar kuruluşları hakkında uygulanan idari para cezasının ve belge iptali işlemlerinin kapsamının genişletilmesi ve tarımsal desteklemelerden 5 yıl boyunca yasaklama getirilen gerçek üreticilerin sorunlarının çözülmesi amaçlanmaktadır.

Avukatların ücretli staj yasağına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

- 11 Haziran tarihli Resmî Gazete ile yayımlanan 7409 sayılı Kanuna göre avukatlık stajına fiilen engel olmamak şartıyla herhangi bir işte sigortalı olarak çalışılması avukatlık stajının yapılmasına engel değildir.
- Adli ve idari yargı hâkim ve savcı adayları ile hâkim ve savcılar hariç olmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında görev yapanlar da görevleri sırasında avukatlık stajı yapabilir. İlgili birimlerce stajın yapılması konusunda gereken kolaylık sağlanır.

Tapu ve kadastro verilerinin ücreti karşılığında avukatlar, değerlendirme uzmanları ve ilgililerle elektronik ortamda paylaşımına ilişkin Yönetmelik yayımlanmıştır.

- Yönetmeliğe göre TAKBİS; Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemini, Tapu ve Kadastro Paylaşım Sistemi TAKPAS ise merkezi veri tabanında tutulan verilerin kurumlarla ve kişilerle paylaşılmasına imkân sağlayan servis, Web Tapu veya Genel Müdürlükçe belirlenen diğer arayüzlerden oluşan sistemi ifade etmektedir.
- Yönetmelik çok ayrıntılı bir şekilde, teknik ifadeleri, tanımları, verilere ilişkin genel erişim usul ve esaslarını, elektronik ortamda işlem tesisini, başvuru, protokol ve taahhüname sürecini, alıcıların veriye erişimi, toplu veriye erişim yöntemlerini, avukatların ve değerlendirme uzmanlarının veriye erişimini, harita, kadastral veri, tapu tahrir defterleri, yabancı uyruklu kişiler ile şirketlerin verilerine erişimi düzenlemektedir. Ayrıca veri güvenliğinin korunması, bilgi güvenliği, yedekleme, izleme, denetim ve ihlaller ile yaptırımların uygulanması, veri paylaşımına ilişkin kurulan komisyonların görevleri, sisteme ilişkin eğitim, kullanım ücretleri ve protokollerin uyumlaştırılması konusunda ayrıntılı düzenlemeler içermektedir.
 - Alıcı tarafından veri talebi oluşturulması ve sorgulama yapılabilmesi için Genel Müdürlük ile protokol yapılması veya elektronik kabul beyanı zorunludur. Alıcı tarafından veri talebi oluşturulması ve sorgulama yapılabilmesi için Genel Müdürlük ile protokol yapılması veya elektronik kabul beyanı zorunludur.
 - Avukatlar, görevleri ile ilişkili olarak TAKPAS arayüzleri veya internet servisleri üzerinden Türkiye Barolar Birliğinin alt kullanıcısı sıfatıyla taşınmaz bilgisini sorgulayabilir. Bu kapsamda avukat, ilgisini ortaya koyan ulaşmak istediği verinin dayanağı yazılı belgeyi (çek, senet, alacak belgesi, kira kontratı, icra takip yazısı ve benzeri) sisteme taratıp belgenin tarih ve/veya sayısını eklemek ve elektronik kabul beyanını e-imza ile onaylamak suretiyle ilgilinin sadece taşınmazının (pasif kayıt bilgisi dâhil) olup olmadığı bilgisine sistemden ulaşabilir.
 - Yönetmelik ekinde yer alan Protokol'ün 10'uncu maddesine göre her bir parsel başına sorgulamada "taşınmaz bulunamadı" cevabı için 1,5TL, olumlu sonuçlanan sorgulamalarda taşınmaz başına 7,5TL ücret alınır.

TÜİK tarafından **mayıs ayı enflasyonu** açıklanmıştır.

- TÜFE'de (2003=100) 2022 yılı mayıs ayında bir önceki aya göre %2,98, bir önceki yılın aralık ayına göre %35,64, bir önceki yılın aynı ayına göre %73,50 ve on iki aylık ortalamalara göre %39,33 artış gerçekleşmiştir.

Basın Kanunu'nda değişiklik öngören Kanun Teklifi TBMM gündemindedir.

- Teklif ile,
 - İnternet haber sitelerinin süreli yayın kapsamına alınması,
 - Resmi ilan ve reklamların internet haber sitelerinde de belirli kurallar çerçevesinde yayınlanmasının sağlanması,
 - Erişim Sağlayıcıları Birliğinin görev ve yetkilerinin belirlenmesi, katalog suçlarda yurt içi yurt dışı ayrımının kaldırılması ve
 - Sosyal ağ sağlayıcılarının yükümlülük ve sorumluluklarına ilişkin ilave düzenlemeler yapılması, şebekeler üstü hizmetlerin tanımlanarak bu hizmetlere ilişkin gerekli düzenlemeleri yapma ve ilgili tedbirleri amaçlanmaktadır.

Bu bülten ile ilgili sorularınız için danışmanlarımızla iletişime geçebilirsiniz. Bir sonraki 15 günlük bültenimizde tekrar önemli konuları sizler için özetleyeceğiz.

Sevgi & Saygılarımızla,

Tax & International Advisory | Taxia & Taxademy